ՊԵԿ սահմանային անցակետերի արդիականացման ծրագիր

Երկիր	Հայաստան
Ծրագրի համար	56160
Բիզնես ոլորտ	Տրանսպորտ-ինտերմոդալ
Ծանուցման տեսակ	Պետական
Բնապահպանական կատեգորիա	Բ
Հաստատման ամսաթիվ	Նոյեմբերի 5, 2025 թ.
Կարգավիճակ	Ուսումնասիրության փուլում
Անգլերեն տարբերակի հրապարակման ամսաթիվ	Սեպտեմբերի 2, 2025

Ծրագրի նկարագրություն

Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի («ՎԶԵԲ») կողմից տրամադրվող վարկը կօգտագործվի Հայաստանի սահմանային անցակետերի (ՍԱ) համար ժամանակակից մաքսային սարքավորումների և սարքերի ձեռքբերման ֆինանսավորման համար՝ մաքսային գործառնությունների բարելավման նպատակով (այսուհետ՝ «Ծրագիր»):

Ծրագրի նպատակները

Ծրագրի նպատակն է բարելավել մաքսային գործառնությունների արդյունավետությունը Հայաստանի սահմաններին, ներառյալ՝ ավելի արդյունավետ և պարզեցված մաքսային ձևակերպման գործընթացների ապահովումը: Այս բարելավումները նպաստում են շրջանցման ռիսկերի և ապօրինի առևտրի նվազեցմանը և արժանացել են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիարժեք աջակցությանը:

Ծրագիրը նաև աջակցություն կցուցաբերի Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեին («ՊԵԿ») մաքսային գործառնությունների թվային հասունության գնահատման և ՎԶԵԲ-ի թվային փոխակերպման աջակցության ծրագրի միջոցով փոխակերպման հնարավորությունների սահմանման նպատակով: Բացի այդ, ծրագիրը կնպաստի թվային ճանապարհային քարտեզի մշակմանը՝ միջազգային լավագույն փորձին և Հայաստանի առևտրի խթանման նպատակներին համապատասխան:

Անցումային ազդեցություն

Անցումային ազդեցության միավոր՝ 62:

Ակնկալվում է, որ ծրագիրը կնպաստի՝ (i) Մրցակցային անցման որակին՝ խելացի ենթակառուցվածքների կառավարմանն աջակցելու միջոցով՝ ենթակառուցվածքային ծառայությունների ծախսարդյունավետության բարձրացման նպատակով, և (ii) Ինտեգրված անցման որակին՝ առկա ենթակառուցվածքների մատուցման մեջ նշանակալից բարելավումների խթանմամբ:

Հաճախորդի վերաբերյալ տեղեկատվություն

Հայաստանի Հանրապետություն

Վարկառուն Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս Ֆինանսների նախարարության («ՖՆ»): Ծրագիրն իրականացնող մարմինը ՊԵԿ-ն է՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային և մաքսային մարմինը:

ՎԶԵԲ-ի կողմից տրամադրվող ֆինանսավորում

15,000,000.00 Եվրո

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը

15,000,000.00 Եվրո

Հավելյալություն

ՎԶԵԲ-ն առաջարկում է ֆինանսավորում, որը շուկայում հասանելի չէ այլ առևտրային աղբյուրներից՝ խելամիտ պայմաններով և դրույթներով: Ավելին, ՎԶԵԲ-ի փորձը տվյալ ոլորտում կնպաստի բարելավված չափանիշների կիրառմանը:

Բնապահպանական և սոցիալական ազդեցության ամփոփ նկարագիր

Դասվել է B կատեգորիայի (Բնապահպանական և սոցիալական քաղաքականություն, 2024թ): Բնապահպանական և սոցիալական համապատասխանության ուսումնասիրությունը (ԲՍՀՈՒ) գտնվում է ընթացքում: ԲՍՀՈՒ-ն ներառում է նախնական բնապահպանական և սոցիալական հարցաթերթիկի լրացումը, որին կհաջորդի ՍԱ-ների գործող ենթակառուցվածքների անկախ աուդիտը, այդ թվում՝ տեղազննումը, ինչպես նաև առաջարկվող ներդրման հնարավոր շրջակա միջավայրային և սոցիալական ազդեցությունների գնահատումը:
Մինչ այժմ իրականացված ԲՍՀՈՒ-ի արդյունքում պարզվել է, որ նոր սարքավորումների տեղադրումը կպահանջի հնացած կառուցվածքների ապամոնտաժում, որոշակի հողային փորման և հարթեցման աշխատանքների իրականացում: Այս աշխատանքները կարող են առաջացնել ժամանակավոր և տեղայնացված շրջակա միջավայրային ազդեցություններ, ինչպիսիք են աղմուկի և թրթռումների մակարդակի աճը, փոշու և օդային արտանետումների ավելացումը, ինչպես նաև շինարարական աղբի առաջացումը:
Կախված նոր սարքավորումների տեխնիկական բնութագրերից՝ հնարավոր է որոշակի հողօգտագործման անհրաժեշտություն առաջանա:
Սանիտարական պաշտպանության գոտու չափերը կհստակեցվեն այն ժամանակ, երբ հայտնի

լինեն նոր սարքավորումների տեխնիկական բնութագրերը և դասավորությունը:
Նույն տարածքում տեղակայված, սակայն այլ պետական մարմինների կողմից շահագործվող կից կառույցների վրա հնարավոր ազդեցությունները և ռիսկերը ևս անհրաժեշտ է գնահատել: Մինչ այժմ իրականացված ԲՍՀՈՒ-ի արդյունքում պարզվել է նաև, որ ՊԵԿ-ը պետք է ուժեղացնի իր կարողությունները ՎՁԵԲ-ի բնապահպանական և սոցիալական պահանջների իրականացման ուղղությամբ:
Մինչ ծրագրի վերջնական դիտարկումն անհրաժեշտ է վերջնականացնել ԲՍՀՈՒ- ն և համաձայնացնել Բնապահպանական և սոցիալական գործողությունների պլանը: Ծրագրի մոնիթորինգը կիրականացվի ՎՁԵԲ-ի աշխատակազմի կամ անհրաժեշտության դեպքում անկախ խորհրդատուների կողմից տարեկան բնապահպանական և սոցիալական հաշվետվությունների ուսումնասիրության և մոնիթորինգային առաքելությունների միջոցով:

Տեխնիկական աջակցություն և դրամաշնորհի ֆինանսավորում

Ծրագրի շրջանակում նախատեսվում են տեխնիկական համագործակցության (ՏՀ) հետևյալ գործողությունները.

- **Ծրագրի նախապատրաստում**, **ներառյալ տեխնիկական, տնտեսական, բնապահպանական և սոցիալական համապատասխանության ուսումնասիրությունը**, որը ֆինանսավորվում է ՎՁԵԲ-ի Բաժնետերերի հատուկ հիմնադրամի կողմից:
- **Թվային վերափոխման աջակցության ծրագրի մշակում ՊԵԿ-ի համար**, որը ֆինանսավորվում է TaiwanBusiness – ՎՁԵԲ-ի տեխնիկական համագործակցության հիմնադրամի կողմից:
- **Գնումների և շահագործման աջակցության տրամադրում**, ֆինանսավորման աղբյուրը դեռ չի հաստատվել:
- **Թվային վերափոխման ծրագրի իրականացում**, ֆինանսավորման աղբյուրը դեռ չի հաստատվել:

Ընկերության կոնտակտային տվյալները

Լինդա Կոստանովա
kostanova_linda@taxservice.am
+374 (93) 84 55 00
https://www.src.am/en
Մ Խորենացի 3,7, Երևան, 0015, Հայաստան

ԾԱՓ-ի վերջին թարմացում

Սեպտեմբերի 2, 2025 թ.

Անցումային շրջանի ընկալումը

Այստեղ կարող եք լրացուցիչ տեղեկություններ գտնել առ այն, թե ինչ մոտեցումներ է կիրառում ՎԶԵԲ-ը անցումային շրջանում առաջընթացի վրա ազդեցությունը չափելու համար:

Բիզնես հնարավորություններ

Բիզնես հնարավորությունների կամ գնումների համար դիմե՛ք հաճախորդի ընկերությանը:

ՎԶԵԲ-ի հետ կապված (գնումներին չառնչվող) բիզնես հնարավորությունների համար դիմե՛ք.

Հեռ.՝ +44 20 7338 7168
Էլ-փոստ՝ projectenquiries@ebrd.com

Պետական ոլորտում ծրագրերի համար այցելե՛ք ՎԶԵԲ-ի գնումներ:

Հեռ.՝ +44 20 7338 6794
Էլ-փոստ՝ procurement@ebrd.com

Ընդհանուր հարցումներ

Կարող եք անել կոնկրետ հարցումներ՝ օգտագործելով ՎԶԵԲ-ի հարցումների ձևաթուղթը:

Բնապահպանական և սոցիալական քաղաքականություն (ԲՍՔ)

ԲՍՔ-ն և դրա հետ կապված՝ Գործունեության նկատմամբ պահանջները (ԳՊ-ներ) սահմանում է այն ուղիները, որոնց միջոցով ՎԶԵԲ-ն իրականացնում է իր հանձնառությունը՝ խթանել «էկոլոգիապես առողջ և կայուն զարգացումը»: ԲՍՔ-ն և ԳՊ-ները պարունակում են հատուկ դրույթներ, ըստ որոնց հաճախորդները պետք է համապատասխանեն տեղեկությունների հրապարակայնացման և խորհրդատվության մասին ազգային օրենքների կիրառվող պահանջներին, ինչպես նաև ստեղծեն բողոքարկման մեխանիզմ՝ շահագրգիռ կողմերի մտահոգությունները և բողոքները ստանալու և լուծումները դյուրացնելու նպատակով, մասնավորապես, հաճախորդի և ծրագրի կողմից բնապահպանական և սոցիալական ասպեկտների կատարողականի վերաբերյալ: Կախված ծրագրի բնապահպանական և սոցիալական ռիսկերի և ազդեցությունների բնույթից և մասշտաբից, ՎԶԵԲ-ը լրացուցիչ պահանջում է, որ իր հաճախորդները, անհրաժեշտության դեպքում, տեղեկություն հրապարակեն ծրագրից բխող ռիսկերի և ազդեցությունների մասին կամ բովանդակալից խորհրդակցություններ անցկացնեն շահագրգիռ կողմերի հետ, դիտարկեն նրանց կարծիքներն ու արձագանքեն դրանց:

Այս կապակցությամբ ՎԶԵԲ-ի գործելակերպի վերաբերյալ ավելի մանրամասն տեղեկությունները ներկայացված են ԲՍՔ-ում:

Բարեվարքություն և համապատասխանություն

ՎԶԵԲ-ի՝ Համապատասխանության վերահսկման գլխավոր տնօրենի գրասենյակը (ՀՎԳՏԳ) խթանում է լավ կառավարումը և ապահովում բարեվարքության բարձրագույն չափանիշների կիրառումը Բանկի գործունեության բոլոր ասպեկտներում՝ միջազգային լավագույն փորձի համաձայն: Բանկի բոլոր հաճախորդների վերաբերյալ իրականացվում է բարեվարքության պահանջներին համապատասխանության ստուգում-ուսումնասիրություն՝ համոզվելու, որ ծրագրերը չեն պարունակում Բանկի համար անընդունելի ռիսկեր բարեվարքության կամ հեղինակության առումով: Բանկի համոզմամբ, ծրագրի գնահատման և հաստատման փուլերում խնդիրների հայտնաբերումն ու լուծումը Բանկի գործարքների բարեվարքության ապահովման ամենաարդյունավետ միջոցներն են: ՀՎԳՏԳ-ն առանցքային դեր է կատարում պաշտպանիչ այս գործողություններում, ինչպես նաև օգնում է վերահսկել բարեվարքությանն առնչվող ռիսկերը ծրագրերի հետներդրումային փուլերում:

ՀՎԳՏԳ-ն նաև պատասխանատու է ՎԶԵԲ-ի կողմից ֆինանսավորվող ծրագրերում կեղծիքի, կոռուպցիայի և չարաշահման կապակցությամբ մեղադրանքների հետաքննության համար: Ցանկացած անձ, ինչպես Բանկի ներսում, այնպես էլ նրանից դուրս, ով կասկածներ ունի, որ առկա են կեղծիքի կամ կոռուպցիայի դեպքեր, պետք է գրավոր զեկույց ներկայացնի Համապատասխանության վերահսկման գլխավոր տնօրենին էլ-փոստով՝ compliance@ebrd.com: Խնդիրների մասին բոլոր զեկույցները կքննվեն ՀՎԳՏԳ-ի կողմից՝ հետագա քայլերը որոշելու նպատակով: Քննվելու են բոլոր զեկույցները, այդ թվում՝ անանուն զեկույցները: Զեկույցները կարող եք ներկայացնել Բանկի կամ Բանկի գործունեության ցանկացած երկրի լեզվով: Տեղեկությունը տրամադրելիս անհրաժեշտ է դրսևորել բարեխիղճ մոտեցում:

Տեղեկությունների հասանելիության քաղաքականություն (ՏՀՔ)

ՏՀՔ-ն սահմանում է, թե ինչպես է ՎԶԵԲ-ը հրապարակայնացնում տեղեկությունները և խորհրդակցում շահագրգիռ կողմերի հետ, որպեսզի 2020թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնելուց հետո նպաստի ՏՀՔ-ի ռազմավարությունների, քաղաքականությունների և գործառնությունների մասին ավելի լավ իրազեկմանն ու ընկալմանը: Խնդրում ենք այցելել Տեղեկությունների հասանելիության քաղաքականության կայքէջը՝ պարզելու, թե ինչ տեղեկություն կա ՎԶԵԲ-ի կայքում:

Տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք կոնկրետ հարցումներ ներկայացնել՝ օգտագործելով ՎԶԵԲ-ի հարցումների ձևաթուղթը:

Ծրագրերի հաշվետվողականության անկախ մեխանիզմ (ԾՀԱՄ)

Եթե Հաճախորդի կամ Բանկի հետ բնապահպանական և սոցիալական ասպեկտների կամ հրապարակայնացման հետ կապված խնդիրների լուծմանն ուղղված ջանքերն (օրինակ, Հաճախորդի՝ Ծրագրի մակարդակով բողոքարկման մեխանիզմի կամ Բանկի ղեկավարության հետ անմիջական ներգրավման միջոցով) ապարդյուն են, ապա անհատներն և կազմակերպությունները կարող են դիմել ՎԶԵԲ-ի՝ Ծրագրերի հաշվետվողականության անկախ մեխանիզմին (ԾՀԱՄ)՝ իրենց մտահոգող խնդիրների լուծումը ստանալու համար:

ԾՀԱՄ-ն անկախ եղանակով քննում է Ծրագրի հետ կապված խնդիրները, որոնք, ենթադրաբար, վնաս են պատճառել (կամ, հավանաբար, կարող են վնաս պատճառել): Մեխանիզմի նպատակն է. աջակցել Ծրագրի շահագրգիռ կողմերի միջև երկխոսությանը՝ շրջակա միջավայրի, սոցիալական ասպեկտների և հրապարակայնացման հետ կապված խնդիրները լուծելու նպատակով, պարզել, արդյոք Բանկը համապատասխանել է իր իսկ Բնապահպանական և սոցիալական քաղաքականությանը կամ իր՝ Տեղեկությունների հասանելիության քաղաքականության՝ Ծրագրին վերաբերող կոնկրետ դրույթներին, և, անհրաժեշտության դեպքում, վերացնել այդ քաղաքականություններին վերաբերող ցանկացած անհամապատասխանություն՝ միաժամանակ կանխելով Բանկի անհամապատասխանության դեպքերն ապագայում:

Խնդրում ենք այցելել Ծրագրերի հաշվետվողականության անկախ մեխանիզմի կայքէջը ՝ իմանալու ավելին ԾՀԱՄ-ի և նրա լիազորությունների մասին, ինչպես Դիմում ներկայացնել ստուգում անցկացնելու համար, կամ կապ հաստատել ԾՀԱՄ-ի հետ էլ-փոստով ipam@ebrd.com ՝ ԾՀԱՄ-ի և դիմում ներկայացնելու վերաբերյալ ուղղորդում և լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար: